

Tisztelt Polgármester Úr!

Demokratikus Innováció - ismertető

Hogyan érheti el egy Önkormányzat, hogy valós, reális időben történő, kétirányú kommunikációt folytasson a lakókkal? Hogyan válhat az itt lakók életének részévé a város/kerület vezetése úgy, hogy ne csak egy elérhetetlen hivatalt lássanak? Milyen eszközökkel vonhatók be az emberek az önkormányzati döntéshozatalba, hogy végre érvényesüljön a “semmit rólunk nélkülünk” elv? Mitől lesz a polgárok számára is átlátható egy önkormányzat? Milyen nehézségek vannak ezeknek a dolgoknak a megvalósításában és azokkal mit kezdhünk? Mint demokratikus innováció tanácsnok, ezekre a kérdésekre keresem a válaszokat, megoldási lehetőségeket.

Ez a téma rendkívül széleskörű – a részvételiség megteremtése, az átlátható működés biztosítása az Önkormányzat minden pontján meg kell, hogy jelenjen a későbbiekben ahhoz, hogy egy valóban emberközelű, elérhető, szolgáltató vezetése legyen a kerületnek. Ehhez szoros együttműködésre van és lesz szükség kiemelten az átláthatóságért felelős alpolgármesterrel, valamint az átláthatósági biztossal, de adott projektek, témák mentén természetesen a Hivatal érintett dolgozóival is. Emellett kiemelten fontos, hogy civil szervezetekkel, egyesületekkel, szakemberekkel is egyeztessünk már az elképzelések, tervek szintjén is, mert ahhoz, hogy a lakossággal való kommunikáció, a kerületiek bevonása és aktivizálása hatékony legyen, az adott projekthez leginkább illeszkedő eszközökre, módszerekre van szükség.

Az innováció az elnevezésben nem feltétlenül a technológiára utal – bár kétségtelen, hogy olyan lehetőségek vannak már a XXI. században, melyeket még bőven nem használt ki a kerület. Ebben a kifejezésben inkább annak a szemléletváltásnak az elindítását szeretném megjeleníteni, melynek végén egy közösségi alapon működő, a társadalmi részvételt a döntéshozatal minden szintjén figyelembe vevő és igénylő kerületi működés alakul ki. Legyen szó akár a zöld területeink átalakításáról, akár az online felületek fejlesztéséről. Ha az itt lakókat bevonjuk a működésünkbe, a kerület szervezésébe, akkor egyrészt az ő valós problémáikat fogjuk tudni megoldani, másrészt a részvétellel és a számukra fontos értékek figyelembevételével egy hosszabb távú elköteleződést tudunk bennük kialakítani a kerület ügyei és fejlesztése iránt.

Projektek, tervek

ujbuda.hu fejlesztése

Újbuda honlapja nagyon nehezen használható, nem jól strukturált, nehéz megtalálni a keresett információkat. Ezt mi is érezzük, de érzi ezt a több ezer itt lakó is. Ez a Hivatal és az Önkormányzat egyik fő kommunikációs csatornája, így kiemelten fontos, hogy minél hamarabb felhasználóbaráttá tegyük, és mint szolgáltató intézmény, olyan „ügyfélélményt” adjunk, melynek nem a klaviatúra ütlegelése a vége.

Nagyon fontosnak tartom, hogy mielőtt akár design tekintetében, de leginkább tartalom és struktúra tekintetében változtatunk, kérdezzük meg az embereket. Fontos feltérképezni, hogy

egyáltalán mik azok az információk, amiket az itt lakók a leginkább keresnek, mik azok, amiket keresnének, de nem találnak. Egy olyan oldalt kell kialakítani, ahol néhány egyértelmű kattintással, vagy egy egyszerű kereséssel bárki megtalálhatja a számára fontos válaszokat. Ahhoz viszont, hogy ezt megteremthessük, először meg kell tudni, hogy mik számukra a fontos, gyakori kérdések. Ezt a felmérést egy online kérdőív formájában terveznénk megvalósítani – mivel aki a honlapot használja, valószínűleg rendelkezik internet-hozzáféréssel és valamilyen szinten tudja is azt kezelni. Ami jelenleg folyamatban van, az a kérdéssor megfelelő összeállítása. Több ezer kitöltővel számolok, így elengedhetetlen, hogy egy viszonylag könnyen feldolgozható űrlapot állítsunk össze, hogy ne vegyen hónapokat igénybe a kiértékelés. Viszont arra is figyelni kell, hogy ne maradjon ki semmi, ne a mi irányított gondolatainkra reflektáljanak a lakók, hanem a valós igényeikről kapjunk képet. A form összeállításával kapcsolatban már egyeztettem néhány szakemberrel, igyekszünk ezt minél hamarabb megvalósítani.

A lakók számára fontos tartalmak feltérképezése mellett kiemelt jelentőségű a Testület által elfogadott Ez a Minimum program pontjainak teljesülése (<http://www.ezaminimum.hu>). Én személy szerint több momentumos társammal együtt, még mint képviselőjelölt, már nyáron aláírtam, hogy megválasztásom esetén törekedni fogok a megfogalmazott elvek és tervek megvalósítására. Ezek jelentős része arra irányul, hogy az Önkormányzat és az önkormányzati cégek átláthatóan, transzparensen működjenek. Alapvetően az átláthatósági biztos feladata lesz ennek koordinálása, ellenőrzése, de több területen tervezzük a szoros együttműködést. A program pontjai közül kiemelném, hogy az *átlátható költségvetési gazdálkodás* (ide számítva az önkormányzati cégeket) és a *szerződések, közbeszerzések nyilvánossága* szorosan kapcsolódik a honlap megfelelő kialakításához. Ezeknél a pontoknál elengedhetetlen, hogy mindenki számára értelmezhető, kereshető formátumban, hétköznapi nyelven megírt magyarázatokkal, és szemléletes ábrákkal legyenek prezentálva az információk.

Applikáció

Nagy örömmre szolgált az információ, hogy egy kerületi applikáció fejlesztése már elindult az előző ciklus során. Ami ebben a projektben fontos, hogy ne csak arra fektessünk hangsúlyt, hogy lehetőséget teremtsünk a lakóknak a problémák bejelentésére (ahogy egyébként sok kerületi ezt megteszi a jarokelo.hu felületen, ami egy nagyon jó kiindulási alap), hanem hogy a bejelentett problémák a hivatalon belül a megfelelő emberhez és a megfelelő időben kerüljenek. Ha ez megtörténik, akkor elengedhetetlenül fontos a visszacsatolás – ennek része a probléma megoldása, valamint a megoldás kommunikációja is. Emellett lényegesnek tartom, hogy a képviselők valamilyen szintű hozzáférést, rálátást kapjanak a bejelentések státuszaira, hogy ők személyesen is támogathassák a rendszert esetleges félreccsúszások esetén.

Részvételi költségvetés

Ahogy a bevezetőben írtam, a közösségi bevonás egy társadalmi közösen tanulás, mely a végén elköteleződést eredményez. Szeretném, hogy ha a kerületünk – a főváros példáját követve – elkülönítene minden évben egy bizonyos összeget, melyből az itt lakók által megálmodott, megtervezett, a közösség tagjai számára értéket teremtő beruházásokat finanszíroznánk. A fővárosban is idén ez pilotként indul, így fontosnak tartom, hogy a részletekről, a folyamatokról, a tapasztalatokról, az eredményekről végig konzultáljak

Kerpel-Fronius Gáborral, Budapest ezért felelős főpolgármester-helyettesével. Számos fejlesztendő dolog, évek óta megvalósításra váró projekt van a kerületben, így mindenképp egy működő folyamatot kell implementálni, hogy jól és jó helyre menjen a pénz – de kulcsfontosságúnak tartom a lakók ilyen jellegű bevonását. Ezzel egyrészt az itt lakók is megérezhetik a felelősséget, hogy milyen közpénzzel gazdálkodni, másrészt megtapasztalhatják azt, hogy egy számukra értékes dolog jön létre, melyet mások is támogatnak és mellyel másoknak is örömet okoznak.

Érthető nyelvezet

Az önkormányzat és a lakók közötti információáramlás egyik fontos pontja az üzenetek nyelvezete. Az teljesen egyértelmű, hogy a hivatalnak meg kell indokolnia minden döntését, üzenetét a hatályos jogszabályokkal, ezzel védve önmagát és a kerületet. De számtalanszor ezek a paragrafusokkal tűzdelt, hosszú összetett mondatok értelmezhetetlenek még akár a magasan képzett polgárok számára is. Így kezdeményezem, hogy változtassunk ezen a gyakorlaton. Ez egy hosszabb folyamat, mert meg kell találni azt a módot, mely mind az Önkormányzat dolgozói számára kivitelezhető, mind pedig valós változás a lakók számára. Ezért egyeztetéseket fogok folytatni a terézvárosi kollégákkal – mivel ők már elkezdték ezt a problémakört részleteiben felderíteni –, valamint más országok, városok jó gyakorlatait is már elkezdtem összegyűjteni.

Városfejlesztés közösségi bevonással

Az újbudaiak bevonása nem csak a működtetés, a kommunikáció szintjén fontos, hanem a lakókörnyezetünk kialakításában is. Nagyon nagy és nagyon sokszínű a kerületünk, így ahhoz, hogy helyileg a legjobbat adhassuk a közösségnek, mely hosszú távon is fenntartható, nem elég szakemberek tanulmányaira alapozni, hanem az itt élőket is meg kell kérdezni, be kell vonni a megvalósításba és az utánkövetésbe.

Ennek egy nagyon jó eszköze lehet a közparkok fenntartása közösségi bevonással. Kevesen tudják jobban, hogy mire van szüksége egy „bikás parki” anyukának, kutyásnak, futónak, mint ők maguk. Vagy egy kihasználatlan zöld terület fejlesztésénél a környék lakóinak a megkérdezése és bevonása nélkül lehetséges, hogy egy teljesen más funkciót kap az a terület, mint amire az ott élőknek valóban szükségük van. Hosszabb távon az Önkormányzatnak fel kellene térképeznie a kerületi zöldterületeket, és el kellene indítania egy párbeszédet a helyi lakosokkal a lakóhelyük közelében lévő ilyen területekről, hogy azokat a számukra leginkább értékteremtő módon tudjuk kialakítani.

A fásítási program is egy jó lehetőség a polgárok bevonására – bár az ültetés pontos helyeinek meghatározása valóban szakembert igényel, egy adatbázis felállítása a kerületi fákról (lokáció, fajta, állapot, fotó) egy jó aktivizáló projekt. Úgy vélem sok tudatos, környezetbarát lakos él a kerületben, akik szívesen részesei lennének egy ilyen kezdeményezésnek, de a kötelező közmunka keretein belül akár helyi gimnazisták, akár terepgyakorlat keretein belül egyetemisták is segíthetnék a projektet. Ezzel a mindenki számára elérhető adatbázissal pedig akár a lakók, akár az Önkormányzat könnyebben karban tudná tartani a növényzetet.

A kerékpáros-közlekedés javításával kapcsolatban már elindult egy internetes konzultáció, mely úgy vélem hosszú távon nagyban segíthet abban, hogy a kerületben még többen üljenek biciklire és válasszák rendszeresen ezt a közlekedési formát az autó helyett.

Ezek mellett hosszabb távon szívügyem egy Kutyabarát Újbuda kialakítása. Ebben fontos a partnerség kialakítása nem csak a kutyatartókkal, de az állatorvosokkal, kutyaiskolákkal és menhelyekkel is. A jelenleg is zajló ebösszeírás az alapja egy ilyen kezdeményezésnek – bár ennek hatékonyságát szükséges lenne fokozni. Ennek részleteivel kapcsolatban már folytatott egyeztetéseket.

Összegzés

Projektek, tervek vannak szép számmal, melyek közül a legtöbbször már elkezdtem felvenni a kapcsolatot a szakértőkkel. Fontosnak tartom, hogy a közösség bevonása már egy hatékony, remélhetőleg mindenki számára működő rendszerbe történjen, ezért mindenképp úgy gondolom, hogy ezek szakértői kialakítása kell, hogy a nulladik lépés legyen a munkám során. Ezen felül meg kell találni a partnereket a Hivatalban is, akikkel közösen kidolgozhatjuk ezeknek az elképzeléseknek az önkormányzati háttérét, folyamatait.

Budapest, 2020. május 13.

Németh Gyöngyvér Valéria